

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 77P/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123205659
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123205659.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov: matky: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., t.č. bytom D. E. F. XX, F., a otca: G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., t. č. H. I. XXX/X, G., rodičia pozbavení rodičovských práv, za účasti poručníka J. A., v konaní o návrhu starej matky G. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F., t.č. H. I. XXX/X, G., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletý A. A., nar. X.X.XXXX, sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky G. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F., t.č. H. I. XXX/X, G., ktorá bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok.

II. Matka maloletého A. je povinná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a to mesačne, vždy do 15-teho dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Otec maloletého A. je povinný prispievať na jeho výživu sumou vo výške 50,-Eur vždy do 15-teho dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Zrušuje sa ústavná starostlivosť, ktorá bola nad mal. A. A., nar. X.X.XXXX, nariadená Rozsudkom OS Trenčín č.k. 77P/13/2023-22 zo dňa 26.7.2023.

V. Týmto sa mení Rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/62/2022-55 zo dňa 11.1.2023 v časti ustanovenia poručníka mal. A..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka stará matka maloletého G. A. sa podaným návrhom domáhala, aby súd zveril maloletého A. A., nar. X.X.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že matke a otcovi úrad Sociálnych vecí a rodiny v Myjave odobral maloletého z opatery a je v starostlivosti náhradných pestúnov. Maloletého vnuka chodí pravidelne navštevovať, má s ním dobrý vzťah. Výživné na maloletého zo strany matky a otca ponecháva na rozhodnutí súdu. Stretnutia s maloletým nechá na dohode s matkou a otcom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky, otca, poručníka, oboznámením správy zo šetrenia pomerov, lustrácií Sociálnej poisťovne, pripojeného spisu tunajšieho súdu NM-8P/432/2023,

potvrdenia o zdravotnom stave, Oznamení o pobyte zo dňa 08.11.2023 a 15.11.2023, správy zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, Zhodnotenia stretnutí Rodinného detského domova n. o., Trnava, potvrdenie o príjme otca, pričom zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľka – stará matka maloletého pri svojej výpovedi uviedla, že maloletého navštívila v zariadení, maloletý bol do včera v jej domácnosti, mal by sa vrátiť vo štvrtok alebo v piatok. Maloletý hovoril, že sa chce k nim vrátiť.

Matka maloletého pri výpovedi uviedla, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Ona je bezdomovec, nepracuje, nemá žiadny príjem. Chodí k sestre, tá jej dá najesť.

Otec vo veci uviedol, súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplynulo, že súhlasia s tým, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Otec by nemal obnoviť vzťah s matkou, táto je pre maloletého hrozbou v tom smere, že by s ním bývala v spoločnej domácnosti. Matka sa môže s maloletým stretávať vonku alebo v detskej miestnosti na úrade. Pokiaľ nebude matka liečená, nemala by byť pustená do ich domácnosti. Maloletý je inteligentný, pekne komunikuje, malo by sa pracovať na tomto rozvoji. V prípade potreby zapoja i CDR. Pokiaľ ide o výživné, navrhli zo strany rodičov určiť minimálne výživné, resp. u otca 50,-Eur mesačne. Otec finančne zabezpečuje rodinu, so starou matkou hospodária spoločne, spoločne sú aj uvedení na nájomnej zmluve.

Zo správy zo šetrenia pomerov vyplynulo, Maloletý A. sa stretol so starou matkou v Rodinnom detskom domove n. o., dva krát bez prítomnosti profesionálneho rodiča. Úrad bol súčinný pri pomoci starej matke A. pri zabezpečovaní niektorých potrieb pre mal. A. (stoličku na jedenie, oblečenie, hračky) a stará matka spolu s otcom maloletého zabezpečili malú rozkladacu váľandu pre vnuka. Následne bol prvý jednodňový pobyt u starej matky v domácom prostredí v byte v Myjave dňa 02.11.2023. V uvedený deň boli prítomné pracovníčky RDD n.o., Trnava, pri následnom pobyte 05.11.2023 bol prítomný i úrad. Mal. A. je komunikatívne dieťa, po príchode do domácnosti starej matky sám spontánne povedal, aby sme si vyzliekli bundu a veľmi rád nám poukazoval veci, hračky a posteľ. Väčšinu času presedel otcovi na kolene, ktorý s ním sedel na zemi a tak sa hrali. Mal. A. vedel presne povedať, čo robili a že pôjdu ešte von na prechádzku. Stará matka i otec pôsobili spokojne a zvládali novú situáciu. Pre mal. A. mali nakúpené potraviny, navarený kompletný obed a mal. A. mal v izbe nepretržite fľašu s pitím. Následné návštevy vykonávané zo strany úradu na základe oznámených pobytov z RDD n.o., Trnava prebiehali v domácnosti starej matky bez problémov, mal. A. pôsobil vždy spokojne. Pobyt u starej matky prebiehali bezproblémovo, mal. A. si postupne privykal na novú situáciu. Úradu je zrejmé, že za tie roky u profesionálneho rodiča sú momentálne pobyt u starej matky novou skutočnosťou, na ktorú si obe strany budú zvykať dlhšie obdobie, ale za daného stavu mal. A. neberie tieto dni na pobyte u starej matky za niečo negatívne, nakoľko po návrate k profesionálnemu rodičovi nebadajú na správaní mal. A. žiadnu zmenu. Starú matku a otca pozná od svojho narodenia, stretávali sa pravidelne a v domácnosti starej matky pôsobi spokojne. Je v najlepšom záujme dieťaťa pokračovať v krokoch potrebných k zvereniu mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti starej mame A..

Zo Zhodnotenia stretnutí – psychologické vyjadrenie z RDD n.o., Trnava vyplýva, že spolupráca medzi centrom a navrhovateľkou bola počas celej doby bezproblémová. Navrhovateľka pristupovala k maloletému prívetivo, dokázala identifikovať jeho potreby, vedela ho upokojiť, zaujať. Maloletý na kontrakt so starou mamou a na ďalších členov rodiny reagoval pozitívne. Lepšie znášal niekoľkodňové pobyt. Z okolností je možné usudzovať úprimný záujem o maloletého zo strany starej matky. Je v najlepšom záujme maloletého pokračovať v krokoch potrebných k zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Predpokladajú ďalší pozitívny vývoj vzťahu.

Z Oznamení o pobyte zo dňa 08.11.2023 a 15.11.2023 vyplýva, že maloletý bol na krátkodobom pobyte v domácnosti navrhovateľky dňa 13.11.2023 až 15.11.2023 a 21.11.2023 až 27.11.2023.

Z lekárskej správy vyplýva, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu B. C., nar. XX.XX.XXXX a G. A., nar. XX.XX.XXXX. Z rodinného prostredia bolo dieťa odňaté na základe neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Trnava č.k. 0PPOm/9/2021 zo dňa 08.10.2021. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/2/2022-47 zo dňa 13.06.2022 bolo mal. A. nariadené výchovné opatrenie, ktorým bol maloletý umiestnený do starostlivosti K. H. H., L. so sídlom v Trnave. Rozsudkom tunajšieho súdu 5P/62/2022-55 zo dňa

11.01.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2023 boli obaja rodičia mal. A. pozbavení rodičovských práv a maloletému bol ustanovený poručník J. A..

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/43/2023-32 zo dňa 12.10.2023 súd nariadil maloletému A. A., nar. X.X.XXXX, výchovné opatrenie, na základe ktorého sa mal. umiestnil do starostlivosti Rodinného detského domova N.O., Bratislavská 5255/8, Trnava, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa a to v trvaní šesť mesiacov od 28.1.2023.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 77P/13/2023-22 zo dňa 26.7.2023 bola nad maloletým A. nariadená ústavná starostlivosť, zo strany rodičov bolo určené výživné.

Podľa § 44 ods. 1 a 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 45 ods. 1 až 9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný

podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je v záujme maloletého A., aby bol zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. A.. Matka, ako i otec s takýmto postupom súhlasili. Maloletý bol v domácnosti starej matky opakovane na krátkodobom pobyte, a to zo zariadenia, kde bol umiestnený – Rodinný detský domov n.o. Trnava. Tak zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj zo správy zariadenia, kde sa maloletým nachádzal, bolo preukázané, že pobyty maloletého v domácnosti starej matky prebehli v poriadku, stará matka vie identifikovať potreby maloletého, o tomto sa vie postarať. V domácnosti starej matky sú zabezpečené veci potrebné pre starostlivosť o maloletého. Zo správania maloletého je zrejmé, že tento je v domácnosti starej matky spokojný, je o neho postarané po všetkých stránkach. V spoločnej domácnosti so starou matkou býva i otec maloletého, ktorý starej matke pomáha so zabezpečením starostlivosti o maloletého. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je v najlepšom záujme maloletého.

Z vyššie uvedených dôvodov súd podľa § 45 Zákona o rodine zveril maloletého A. A., nar. X.X.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky G. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Trnava, t.č. H. I. XXX/X, G., ktorá bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok. V súlade s § 45 ods. 7 a 8 Zákona o rodine súd určil matke výživné na maloletého A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu. Matka je dlhodobo nezamestnaná, je bez domova, toho času podstupuje liečenie v zariadení v Pezinku. Súd určil otcovi vyživovaciu povinnosť na maloletého vo výške 50,- Eur mesačne. Otec je zamestnaný s priemerným príjmom cca 1.100,- Eur mesačne. Otec finančne pomáha starej matke zabezpečiť domácnosť, v ktorej spolu bývajú. Matka a otec sú povinní platiť výživné do

15. dňa v každom mesiaci k rukám príslušného úradu práce sociálnych vecí a rodiny s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

Týmto rozsudkom sa zároveň zrušuje ústavná starostlivosť, ktorá bola nad mal. A. A., nar. X.X.XXXX, nariadená Rozsudkom OS Trenčín č.k. 77P/13/2023-22 zo dňa 26.7.2023, ako i mení Rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/62/2022-55 zo dňa 11.1.2023 v časti ustanovenia poručníka mal. A.. Funkcia poručníka maloletého - J. A. zaniká podľa § 59 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.